

Møtedato: 22. juni 2023
Vår ref.:
2023/1021-1

Saksbehandler:
Finnsson, Sæstad

Dato:
15.6.2023

Styresak 70–2023

Samlokalisering av regionale sikkerhetspsykiatriske døgnbehandlingsplasser i Helse Nord

Forslag til vedtak

Styret i Helse Nord RHF inviteres til å fatte følgende vedtak:

1. Styret i Helse Nord RHF vedtar å samle regionale sikkerhetspsykiatriske døgnbehandlingsplasser i regionen ved Universitetssykehuset Nord-Norge HF.

Bodø, 15. juni 2023

Marit Lind
administrerende direktør

Formål

Styret inviteres i denne saken til å oppheve tidligere vedtak om fordeling av Regionale sikkerhetspsykiatriske døgnbehandlingsplasser og vedta en ny organisering (jf. *styresak 74-2016 Utviklingsplan for psykisk helsevern og TSB¹ 2016-2025* (styremøte 15. juni 2016)). Saken fremmes etter anmodning fra Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN) og Nordlandssykehuset om å samlokalisere de regionale sikkerhetspsykiatriske døgnbehandlingsplassene ved Sikkerhetspsykiatrisk seksjon på UNN.

Sakens innhold og problemstillinger

I Helse Nord er det etablert sikkerhetspsykiatrisk døgnbehandling ved UNN og ved Nordlandssykehuset. Sikkerhetspsykiatrisk døgnbehandling er organisert i to forskjellige sikkerhetsnivå; regionale sikkerhetsavdelinger (RSA) og lokale sikkerhetsposter. Forskjellen mellom RSA og lokale sikkerhetsposter er at pasientene ved RSA har behov for strengere sikkerhetstiltak, større personaltetthet og tettere oppfølging, samtidig som samfunnsvernet har en mer fremtredende rolle.

Styret i Helse Nord RHF vedtok følgende i punkt 4 i *styresak 74-2016 Utviklingsplan for psykisk helsevern og TSB 2016-2025* (styremøte 15. juni 2016):

4. *Styret ber adm. direktør videre om å sørge for at det etableres fem regionale sikkerhetspsykiatriske senger i regionen innen 2025. De første tre sengene etableres ved Universitetssykehuset Nord-Norge HF fra 2019. De resterende to etableres ved Nordlandssykehuset HF fra 2020.*

Det er i dag etablert tre sikkerhetspsykiatriske sengeposter ved UNN; Sikkerhetspost A, B og C. Som følge av styrevedtaket i 2016 ble det gjennomført en ombygging på Åsgård for å kunne ivareta et minimum av nødvendig skallsikring av en regional sikkerhetsenhet. Sikkerhetspost A har fra 2019 vært en kombinasjonspost med de tre sengene som utgjør RSA og tre lokale sikkerhetssenger. Sikkerhetspost B og C er lokale sikkerhetsposter med syv og fem senger. Nordlandssykehuset har i dag 15 lokale sikkerhetsplasser og fikk i 2019 i oppgave å omgjøre to av sine lokale sikkerhetsplasser til regionale plasser.

UNN har ved flere anledninger anmodet Helse Nord RHF om å revurdere den opprinnelige tildeling av de regionale sikkerhetsplassene. I brev av 14. august 2020 ble det beskrevet flere argumenter og forutsetninger som var endret fra styrevedtaket fra 2016 og frem til da. En av utfordringene med dagens organisering av RSA ved UNN er at enhet har både pasienter på lokalt- og regionalt sikkerhetsnivå. Pasientene tilknyttet RSA får sitt tilbud i samme lokalene som øvrige sikkerhetspasienter, som ikke er underlagt samme sikkerhetspsykiatriske lovgivning. Dette innebærer at en har forskjellige sikkerhetsnivå, forskjellig krav til antall ansatte og forskjellig grad av samfunnsvern for pasienter innlagt på samme sengepost. Det er krevende å drive enheten uten at pasienter kan bli utsatt for flere begrensninger og mer kontroll enn det lovverket tillater.

I brev av 20. januar 2023 beskriver Nordlandssykehuset utfordringer med å omgjøre to av de lokale sikkerhetsplassene til regionale sikkerhetsplasser. I brevet fremkommer at det ikke vil være mulig å iverksette byggetekniske tiltak for å skille pasientene underlagt

¹ TSB: Tverrfaglig spesialisert rusbehandling

sikkerhetslovgivningen til regional sikkerhetsavdeling og lokalt sikkerhetsnivå. Etter en helhetsvurdering støtter Nordlandssykehuset en samling av alle regionale sikkerhetsplasser ved UNN.

UNN beskriver i brev av 23. januar 2023 at de har mulighet og ønsker å påta seg oppgaven med å etablere de to siste RSA-sengeplassene.

Økonomiske konsekvenser

Det må gjøres noe byggeteknisk arbeide ved Åsgård for at UNN skal kunne flytte ut tre lokale sikkerhetsplasser for å ta inn de to RSA-plassene. UNN må videre øke bemanningen på sikkerhetspost A. Samlet vurderes det å være behov for 24 mill. kroner til investering og 18 mill. kroner til lønn/drift. De nødvendige økonomiske vedtak omtales i *styresak 72-2023 Økonomisk langtidsplan 2024-2027 – inkl. rullering av investeringsplan 2024-2031*.

Medbestemmelse

Samlokalisering av Regionale sikkerhetspsykiatriske døgnbehandlingsplasser ble presentert i samarbeidsmøte med de konserntillitsvalgte og konsernverneombud i Helse Nord RHF til deres orienter.

Brukermedvirkning

Samlokalisering av Regionale sikkerhetspsykiatriske døgnbehandlingsplasser ble behandlet i det Regionale brukerutvalget i Helse Nord RHF, den 14. juni 2023 (jf. *styresak 84-2023 Referatsak nr. 3*).

Administrerende direktørs vurdering

De regionale sikkerhetsavdelingene yter svært spesialiserte tjenester til et begrenset antall pasienter. Avdelingene har helt særskilte krav til personaldekning, kompetanse og særegne sikringstiltak som best kan sammenliknes med dem vi finner igjen i høysikkerhetsfengsler. Fagmiljøene ved både UNN og Nordlandssykehuset har i brev til Helse Nord RHF presentert faglige og økonomiske begrunnelser for behovet for en endring i tilbudet. Administrerende direktør mener at dette sammen med flere lov-endringer etter styrevedtaket i 2016, gjør at det i dag er riktig å samle døgnplassene på regionalt sikkerhetsnivå i ett samlet fagmiljø. Samlokalisering vil ikke løse den akutte situasjonen som preger tjenestene i dag, men vil være et viktig ledd i å kunne yte gode, forsvarlige tjenester som ivaretar pasientene på en hensiktsmessig måte i årene som kommer.